

ЯК НАРОДИЛАСЯ ТЕЛІНКА

Давно то було. Не сто, не двісті, навіть не тисячу років тому. А скільки — хтозна. У сивій-пресивій давнині. Так давно, що вже ніхто не пам'ятає ані тих людей, ані їхніх поселень. Хіба лишень Гори пам'ятають, адже в них найкраща пам'ять — так довго вони стоять. Мовчазні, набурмосені, неприступні, буцім зачароване військо.

В одному карпатському селі, у крайній хаті попід самим лісом жила велика родина — дідусь і бабуся, мама і тато, та ще й п'ятеро дрібних дітлахів. Ясь був найстарший — уже майже парубок, на тамте літо йому мало би бути 11. Брався хлопець до будь-якої роботи, аби хоч якось допомогти сім'ї вибитися зі злиднів. І в ліс із батьком ходив по деревину й на полювання, і городець мамі допомагав порати, і за птицею доглядав. Лише от на полонину — випасати овець — його ще не пускали. Надто відповідальна то робота: спробуй за всією отарою встежити і жоднісінької овечки не загубити в густих лісах! Там же і вовки, і нетрища лиховісні, та хтозна, може, і вороги які...

Але того разу вже трапилося саме так. Прокинувся Ясь уранці, чує: мати бідкається — нікому овець випасати. Дідусь захворів, а батько десь у лісі з іншими чоловіками — пішли кілька днів тому по деревину для нових будинків, та й загаялися. Що робити?

А Ясь і каже:

— Не хвилюйтеся, мамо, я сам піду на полонину, не біда! Я вже дорослий, упораюся!

— Гляди ж мені, сину, бережи й себе, й отару: ми ж так довго працювали, аби її здобути. На овечок уся наша надія пережити цю зиму!

Прихопив Ясь хлібину, ножа — та й пішов зі своєю отарою в бік чорного лісу. Жене худобу — і пісеньку собі мугикає. Надто вже любив хлопець співати!

*Ой піду я в полонинку,
Седу на калинку,
Буду нині випасати
Свою худобинку...*

Іде та співає, білі цяточки овечок ретельно перелічує, аби жодної не загубити. І не помічає навіть, як над горами згущуються чорні грозові хмари... А тоді грім як лупнув — Ясь аж здригнувся! Але найбільше налякалися вівці — затрусилися, та й прожогом до лісу. Ясь — за ними! Уже й дощисько лупнув, і блискавка небо розрізала навпіл — просто тобі кінець світу!

Біжить Ясь лісом, перечіпляється через густі ожинники, овечок своїх кличе — та де там! Нічого не видно серед такої зливи.

— Гей, де ви? Вівці, гей!

Темно, розкати грому, дощ стіною і якийсь ледь чутний, але такий лиховісний звук... Вовки виють...

Ой, страшно — вперед іти, але ще більше — вертатися додому... «Що я мамі скажу? Що отару всю втратив? Як в очі братиків і сестричок подивлюся? Ні, треба йти й шукати».

Уже й ніч упала на ліс. Заблукав Ясь. Заблукали вівці. Лише виття вовче дедалі ближче...

Заховався хлопчик у заростях бузини, мокрий-мокрісінький, труситься від холоду, зуб на зуб не попадає.

«От би ранку діждатися — і з новими силами йти шукати овець, — міркує. — Бо без них додому не піду хоч би що!»

Дістав із торби шматок хліба, перекусив трохи, а тоді намацав ножа.

— Добре є, буду боронитися, як вовки надійдуть! Аби лишень не заснути...

А тоді, щоб відігнати сон, зрізав рівнесеньку гілку бузини, доволі довгу, та й узявся до праці. Верхівку заточив під кутом, серединку колупав довго й ретельно — то ножем, то патичком — сантиметр за сантиметром. Бо що робити до ранку?

